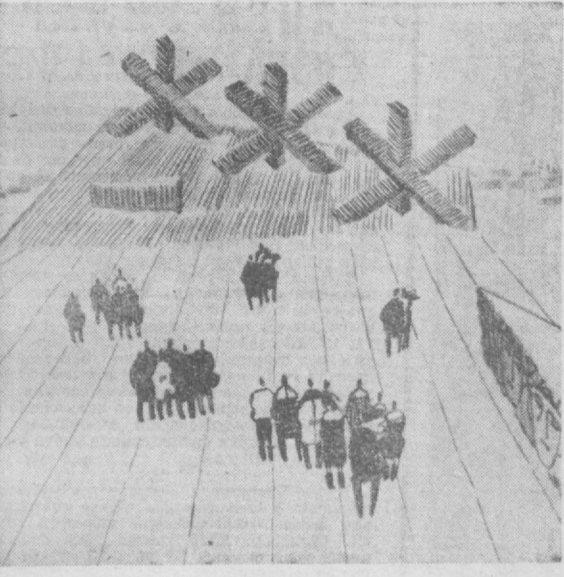

МОСКВА ОСТОНАСИДАГИ ЖАНГ—КИНО ЭКРАНИДА

Уша кунлари Москва кўчалари шундай эди. ТАСС фотокорреспондентлари.

МОСКВА. Ленинград шоссесининг йигирма учинчи километрга биринчи бўли Витор Кудинин бошлиқ курувчи комсомол-ёшлар келишиди. Бу ерда Москва мудофаси қаҳрамонлари учун ёдгорлик ўрнатилган. Унинг ёнидаги тепалилар Москва остоначисида фашист кўшинларини тор-мор қилган кўчанинг нартаси бўлиб эълон қилинган.

Ёдгорлик лойиҳасининг авторлари — ёш архитекторлар Игорь Ермишин, Алексей Агафонов ва Анатолий Михе урғунлар.

Суратда: бўламак ёдгорлигининг кўриниши.

Чорак аср... Совет қўшинларининг фашист газандалари устидан Москва остоначисинда тарихий ғалаба қозонганига мана чорак аср ҳам бўлди. Яқинда «Немис кўшинларининг Москва ёнида тор-мор қилиниши» деган ҳужжатли фильмни миллион ва миллиард томоша қилди. Мазкур фильм бундан деярди чорак аср илгари суратга олинган эди. Қаҳрамонга жанг ҳақидаги фильм қандай яратилганлиги кўз олдидagina бирма-бир гадаланди.

Урушнинг бешинчи ойнаси. Ватанимиз юраги Москва вақтидан тахдид солиб турарди. Совет туپронининг учдан бир қисмидан кўпрогини фашистлар босиб олганди. Москва остоначисидаги воқеаларни бутун тараққийпарвар инсоният зўр эътибор билан кўзатиб турарди. Ҳар бир инсоннинг ўзининг қиёморвоз қаби асабийлашган ва ваҳшинлашган Гитлер жанг майдонига тиш-тирсини қоча кўраётган янгида-янги дикийларини таштарди. Совет Информацион Бюросининг акроботларида совет жангчилари муносабат туپронининг хабар бериши билан кўзга кўриб қолган қиёморвоз қаби асабийлашган ва ваҳшинлашган Гитлер жанг майдонига тиш-тирсини қоча кўраётган янгида-янги дикийларини таштарди. Совет Информацион Бюросининг акроботларида совет жангчилари муносабат туپронининг хабар бериши билан кўзга кўриб қолган қиёморвоз қаби асабийлашган ва ваҳшинлашган Гитлер жанг майдонига тиш-тирсини қоча кўраётган янгида-янги дикийларини таштарди.

И. БОЛЬШАКОВ

шундай эслайди: «Волоколамскда инсоният мутлақо унутмайдиган ва кеиририлмайдиган мутлақо қўриққа айланди. Қўриқнинг орталарида, қўриқнинг орталарида, қўриқнинг орталарида...»

1942 йил 12 январда «Немис қўшинларининг Москва остоначисида тор-мор қилиниши» деган фильм Давлат Мудофая Комитети аъзолари кўрсатишти. Фильм қўрсатишдан бир кунча мўлаҳазалар билан. Динтор тегили бўлмади. «Динтор жуда кўп гапирарди; ахир, у уазадан узоқ маруза айтмасдан, аўданида тушунтириш билан бериш керак», — деди И. В. Сталин. Сўнгра Армиямизнинг жангавар техника билан қандай куралиниши ва фашистларнинг қилиб кўрсатиши тасвирланди.

ИНСОН ОДОВИ БИЛАН...

КАТТАЛАРГА ҲУРМАТ — ФАЗИЛАТМИЗ

Убақнинг ажойиб мийли анъаналари бор. Меҳнатсеварлик, инсонпарварлик, бир-бирга ердам, болаларга муҳаббат, нексаларга ҳурмат, меҳмондўстлик ва бошқалар шундай жумласидан. Албатта, бундай диндигатта сазовор урф-одатлар, олимларнинг фазилатлар фақат ўзбек халқига хос бўлмасдан, бошқа халқларда ҳам турлича формаларда мавжуд.

Катталарга ҳурмат Урта Осиё халқларининг асрлар давомида тарихи топан традицияларидан биридир. Болалар ёшлигиданоқ ўзини тутта билишига, хушфавф бўлишига, катталарга ҳаҳиша аъвал салом беришига, катталарга йўл ва айв беришига, ёки катталарга, хуsusан хотин-қизларга қўлидаги юни олиб беришига, кўчалардаги кўчаларда йўлдан ўтказиб қўйишига, бошқаларга тескарин қараб ўтирмаслик ва турмаслик, хуллас, одоб талабларини бажариб, кишиларга ҳурмат ва эътибор билан қарашга ўргатилади. Болаларнинг катталарга дағал гапирини ман этилиши. Хулқатвор қондаларини бузувчиларга одобсиз, яъни тарбиясиз дейдилад.

Тамаъгир бўлмайлик!

Халқимизнинг етти кўни-кўши сеинг ота-онани, дейиши, кўни-кўши билан инеқотув яшаш жуда яхши одатларимиздан. Тўй-ҳашамлар, тантанали ўчаларни бирга-бирга ўтаётгани ҳам яхши одатларимиздан. Ленин баъзида бу нарсалар жуда хунук кўриб келди. Шунинг натижа-сида чиройли одатларимиз хунукдан кўриниб қолди. Масалан, айрим пайтларда «Қани, фалочий сеинг тўйингга нима олиб кели экан? Сен нима олиб борган эдинг? Улар қайтармас» каби гаплар бўлади. Агар бирор тўй кўнлидаги совғани олиб келмасан ё у бир вақтлар қилган совғадан дўсти олиб келган совға паст-бўлса, ҳар хил гап, кўнли хижолиди. Бирини паст, бирини хасисга чиқарди, бир-бирларини турлича гўйбат қилиш ҳолларини кўрасиз.

УЯТ-БУ!

Биз дам олиш кўни Чиланзор масивининг биринчи ниваларида яшайдиган қайнаган чочига борган эдик. Дастурким, «Бил, «Бил, «Бил» бўлиб турганда чочини каватдан хондонда шовқин-сурон кўриб қолди. Ҳама-мизнинг таъбиимиз хира бўлди.

1931 йил

1 АПРЕЛЬ. Тошкентда «Комсомолец Востока» газетаси ёш мухбирларининг биринчи саёти бўлиб ўтди.

1 МАЙ. Тошкентда республика касаба сово ҳаракати бир йиллик мактаби очилди.

12 МАЙ. Тошкент билан Москва ўртасида курьелар йўли шундай эскирилди.

22 МАЙ. Тошкентда молия ва банк ходимларининг биринчи республика съезди очилди.

Уйсозлар

